

ZPRAVODAJ IROP

Sociální podnikání v IROP strana 3

Pivovar Chříč vaří pivo s příběhem strana 5

Novinky v zateplování strana 11

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou nové vydání Zpravodaje IROP zaměřené tentokrát především na téma sociální podnikání. Věříme, že vám přinese inspirativní čtenářský zážitek, neboť se jedná o důležité téma, jehož prostřednictvím přispíváme k řešení nepříznivé situace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob. Vedle podpory vzniku nových podnikatelských aktivit je nutné podpořit rozvoj, rozšiřování kapacit a inovativní řešení ve stávajících sociálních podnicích. Úspěšné projekty ukazují, že tato podpora působí blahodárně nejen na samotné znevýhodněné občany, ale dává zároveň příležitost vzniknout zajímavým podnikatelským záměrům. Jedním z nich je projekt Psí útulek Rožnovsko, s. r. o. Rozhovor s realizátorem projektu, který pomohl částečně řešit problém dlouhodobě nezaměstnaných osob v regionu, a zároveň zabezpečil pro místní mikroregion povinnou péči o opuštěná zvířata, vám přinášíme na stránkách sedm a osm. Zároveň bych doporučil k přečtení reportáž z Pivovaru Chříč, který dnes zaměstnává 17 lidí

s mentálním či fyzickým hendikepem, přičemž produkuje kolem 1000 hl piva ročně. Činnost provozovatele však značně přesahuje hranice pivovaru, a to například tím, že s jeho pomocí byla v obci otevřena základní škola, provozuje Muzeum každodennosti, pořádá na zahradě areálu hudebně-divadelní festival Kříč Fest apod.

Jako v každém čísle, i v tomto vám přinášíme informace o integrovaných nástrojích, zejména aktuality z komunitně vedeného místního rozvoje. Zatímco výzvy na individuální projekty již pomalu končí, výzvy v integrovaných nástrojích jsou v plném proudu. Společně s Centrem pro regionální rozvoj České republiky, jednotlivými městskými aglomeracemi – nositeli integrovaných nástrojů a místními akčními skupinami se soustředíme na maximální plynulost a hladký průběh vyhlášených výzev a hodnocení integrovaných projektů, pro které máme připraveno celkem 32,16 mld. Kč.

Na poslední stránce Zpravodaje naleznete pro každého příjemce dotace z IROP

důležité Desatero k Žádostem o platbu. Na základě získaných zkušeností z průběhu administrace Žádostí o platbu a Zpráv o realizaci byl totiž Centrem pro regionální rozvoj České republiky připraven souhrn deseti základních bodů, jejichž dodržování je nezbytné pro úspěšné dokončení kontroly projektu a následné proplacení schválených výdajů. Přejeme vám klid na administraci projektových žádostí a mnoho úspěchů při realizaci projektů.

**Zdeněk Semorád,
náměstek pro řízení sekce
evropských programů**

Sociální podnikání v IROP

Integrovaný regionální operační program (IROP) přispívá k řešení nepříznivé situace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených osob prostřednictvím rozvoje sociálního podnikání. Vedle podpory vzniku nových podnikatelských aktivit je nutné podpořit rozvoj, rozšiřování kapacit a inovativní řešení ve stávajících sociálních podnicích.

Sociální ekonomika představuje souhrn aktivit, které vznikají a rozvíjejí se na konceptu trojího prospěchu: ekonomického, sociálního a environmentálního. Sociální podniky mohou vytvářet zisk, který přednostně využívají k rozvoji aktivit podniku nebo pro potřeby místní komunity. Sociální podnikání řeší prostřednictvím samostatné podnikatelské aktivity a účasti na trhu práce otázky nezaměstnanosti, sociální soudržnosti a místního rozvoje a svou činností podporuje solidární chování, sociální začleňování a růst sociálního kapitálu na místní úrovni s maximálním respektováním udržitelného rozvoje. Zvolené podnikatelské aktivity musejí kumulativně naplňovat principy sociálního podnikání, a mají tak sociální, ekonomický, environmentální a místní prospěch. Pro specifický cíl 2.2 jsou vyčleněny prostředky v objemu cca 1 595 mil. Kč. Byly vyhlášeny čtyři výzvy určené pro individuální projekty a tři výzvy určené pro integrované nástroje (ITI, IPRÚ a CLLD). Řídící orgán IROP vzhledem k vyčerpání

celkové alokace specifického cíle 2.2 neplánuje vyhlášení dalších individuálních výzev, nicméně žadatelé mají možnost získat podporu prostřednictvím projektů ve výzvě č. 63 Sociální podnikání – integrované projekty (ITI), č. 64 Sociální podnikání – integrované projekty (IPRÚ) a v komunitně vedeném místním rozvoji (CLLD) ve výzvě č. 65 Sociální podnikání – integrované projekty CLLD (viz tabulka níže).

Dne 27. 10. 2015 byla vyhlášena výzva č. 11 Sociální podnikání pro SVL a výzva č. 12 na Sociální podnikání v úhrnné alokaci 221 mil. Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR). V těchto výzvách bylo schváleno (projekty s vydaným Rozhodnutím o poskytnutí dotace) pouze 30 projektů za celkem 105 mil. Kč, a to především z důvodu nekvalitně připravených žádostí o podporu.

Dne 10. 8. 2016 byla vyhlášena výzva č. 43 Sociální podnikání II. a výzva č. 44 na Sociální podnikání pro SVL II. za celkem 386 mil. Kč z EFRR. Výzvy se stále

hodnotí a projekty jsou průběžně doporučovány. Ke 4. 4. 2018 bylo schváleno (projekty s vydaným Rozhodnutím o poskytnutí dotace) 23 projektů za celkem 76 mil. Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

Dále byly 2. 12. 2016 vyhlášeny výzva č. 63 na Sociální podnikání – integrované projekty ITI, výzva č. 64 na Sociální podnikání – integrované projekty IPRÚ a výzva č. 65 na Sociální podnikání – integrované projekty CLLD v úhrnné výši 1 049 mil. Kč z EFRR, které jsou otevřeny až do 31. 10. 2022. Ke 4. 4. 2018 byl schválen jeden projekt (z 5. výzvy – IPRÚ – Liberec – SC 2.2 – Sociální podnikání) za 564 740 Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

Výzvy na Sociální podnikání jsou Komplementární s prioritní osou 2 Operačního programu Zaměstnanost a prioritní osou 3 Operačního programu Praha pól růstu ČR.

Název výzvy	Číslo výzvy
Sociální podnikání pro SVL	11. výzva (výzva uzavřena)
Sociální podnikání	12. výzva (výzva uzavřena)
Sociální podnikání II.	43. výzva (výzva uzavřena)
Sociální podnikání pro SVL II.	44. výzva (výzva uzavřena)
Sociální podnikání – integrované projekty (ITI)	63. výzva (výzva otevřena až do 31. 10. 2022)
Sociální podnikání – integrované projekty (IPRÚ)	64. výzva (výzva otevřena až do 31. 10. 2022)
Sociální podnikání – integrované projekty CLLD	65. výzva (výzva otevřena až do 31. 10. 2022)

Název projektu:
Zpracování ovoce a bylin ve Velké Kraši

Zpravodaj IROP
Vydává Ministerstvo pro Místní rozvoj ČR,
Odbor řízení operačních programů,
Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1, IČ 66002222
Číslo 2, květen 2018, vychází čtvrtletně
Redakce: Rostislav Mazal, Lucie Truncová, Martina Juřicová, Petr Vrba
Šéfredaktor: Rostislav Mazal
Grafická úprava: ISPRESS, s.r.o.
Evidenční číslo: MK ČR E 22969
Kontakty: www.irop.mmr.cz, irop@mmr.cz
Fotografie na titulní stránce: projekt IOP – Mléčný bar NAPROTI
Příjemce: Družstvo NAPROTI

Příklady projektů v sociálním podnikání

1) Výroba dřevěných domů – projekt finančně ukončen ze strany ŘO

Název projektu	Žadatel	Místo realizace – kraj	Celkové způsobilé výdaje (Kč)	Dotace z EFRR (Kč)
CZ.06.2.58/0.0/0.0/15_005/0000095 – Výroba dřevěných domů	Wooden House, s. r. o.	Jihočeský	4 050 577,00	3 442 990,45

Hlavním cílem projektu je vybudování a následný provoz sociálního podniku se zaměřením na výrobu a stavbu moderních ekologických dřevěných domů. Podnik bude mít celkem sedm zaměstnanců, z nichž třem osobám bude věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání (OZP, dlouhodobě nezaměstnaní). Společnost se bude věnovat rozvoji vlastních zaměstnanců a jejich zapojení do rozhodování o dalším směřování firmy, a respektovat principy sociálního podnikání.

2) Zenová zahrada – projekt v plné fyzické i finanční realizaci

Název projektu	Žadatel	Místo realizace – kraj	Celkové způsobilé výdaje (Kč)	Dotace z EFRR (Kč)
CZ.06.2.58/0.0/0.0/15_005/0000183 – Zenová zahrada	Zenová zahrada, s. r. o.	Ústecký	4 900 000,00	4 165 000,00

Předmětem projektu je vznik nového sociálního podniku a vybudování zázemí pro provozování aktivit sociálního podniku (Zenová zahrada), které bude zohledňovat specifické potřeby cílové skupiny a umožní pracovní uplatnění a sociální integraci osob znevýhodněných na trhu práce (osoby zdravotně postižené či zdravotně znevýhodněné). Za tímto účelem dojde k revitalizaci brownfieldu ve městě Jirkov s cílem vybudování zahradního centra.

3) Rozšíření prostorové kapacity sociálního podniku Helemik manufaktura, s. r. o. – projekt v plné fyzické i finanční realizaci

Název projektu	Žadatel	Místo realizace – kraj	Celkové způsobilé výdaje (Kč)	Dotace z EFRR (Kč)
Rozšíření prostorové kapacity sociálního podniku Helemik manufaktura, s. r. o.	Helemik manufaktura, s. r. o.	Zlínský	4 900 000,00	4 165 000,00

Realizací projektu dojde k rozšíření skladovacích a výrobních prostor podniku. Vzhledem k současným nedostačujícím prostorům není podnik schopen uspokojovat poptávku. Výstavba a rekonstrukce výrobních prostor budou mít vliv i na rozšíření stávající škály produktů a služeb tak, aby se co nejvíce uplatňovala cílová skupina. Díky projektu budou vytvořena nová pracovní místa pro zaměstnání osob z cílových skupin.

Pivovar Chříč vaří pivo s příběhem

Na samotném okraji chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko v severovýchodní části okresu Plzeň-sever leží obec Chříč, dříve také Křic. Žije zde kolem 238 stálých obyvatel a díky sousedství křivoklátských lesů tu značná část usedlostí slouží k rekreačním účelům. Pokud do obce zavítáte, upoutají vás pravděpodobně dvě dominantní zajímavosti. Jednak zámek, který je však veřejnosti nepřístupný, jednak cedule hlásající, že se zde nachází pivovar Chříč.

Ohlédnutí do historie

První písemná zmínka o panském pivovaru v Chříči pochází z roku 1567, přesné datum jeho založení však není známo. Jisté je, že chříčské panství, ke kterému patřilo i několik sousedních obcí, často měnilo vlastníky. V roce 1764 ho včetně pivovaru získal Ústav šlechtičen u sv. An-děla v Praze, který byl jeho majitelem až do roku 1906. Už v roce 1904 ovšem začala pivovar v nájmu provozovat rodina Konopáskových a o devět let později ho koupila. Úspěšné podnikání Petra Konopáska a jeho syna Josefa vydrželo až do roku 1943. Za tu dobu byl pivovar kompletně zmodernizován. V letech 1925–1929 v něm byla například instalována nová dvounádobová varna s přímým otopem o objemu 36 hl. Maximálního výstavu 1000 hl za rok dosáhl pivovar mezi dvěma světovými válkami. Druhá světová válka však vaření piva v Chříči na velmi dlouhou dobu přerušila. V revolučním roce 1948 pivovar rodině zabavili komunisté a vydali ho do rukou místního JZD. Prakticky nová a moderní technologie byla vyhozena do šrotu. Syn Josefa Konopáska musel odejít a začal pracovat jako sládek v karlovarském pivovaru. Po revoluci v roce 1989 se objekt vrátil potomkům původních majitelů, ale byl v tak špatném stavu, že jej nikdo z nich neměl zájem opravit.

Nakonec v roce 2009 notně zdevastovaný pivovar zakoupilo sdružení Propolis.

Od dřevovýroby k pivu

Sdružení přátel Propolis vzniklo až v kontextu s koupí pivovaru v Chříči. Původním záměrem několika přátel bylo založit chráněnou dílnu v typicky venkovském prostředí, která by současně fungovala jako centrum nejrůznějších aktivit pro lidi, kteří se zajímají o umění, tradice, řemesla apod. Náhoda tomu chtěla, že byl pivovar na prodej a v podstatě nikdo o něj nejevil velký zájem. První myšlenky směřovaly k dřevovýrobě, protože pivovar byl dostatečně prostorný, ale to se nakonec ukázalo jako nerealizovatelné, neboť zaměstnávat zdravotně nebo mentálně postižené na rizikových strojích nebylo prakticky možné. Myšlenka obnovení pivovaru o několik let později definitivně zvítězila. První pivo se v něm uvařilo v roce 2015.

Modernizace díky evropským fondům

Na rozběhnutí výroby piva získal již nový Pivovar Chříč, s. r. o., první dotaci v hodnotě 5 mil. Kč v letech 2012–2013, a to z Integrovaného operačního programu (IOP). Další 5 mil. Kč tvořila půjčka od České spořitelny, konkrétně z fondu pro sociální podniky. „S touto částkou jsme mohli postavit do jisté míry funkční

jádro a začít vařit pivo. Zdaleka jsme ale neměli všechny stroje, které bychom potřebovali, nějak jsme ovšem začít museli,“ říká v této souvislosti Petr Jakubíček z pivovaru Chříč. Objekty pivovaru jsou rozsáhlé a jejich revitalizace je a bude ještě nákladná. Například horní polovina pivovaru není dodnes zrekonstruovaná, provozu to však nebrání. Ve chvíli, kdy byla vysána další výzva týkající se rozšíření sociálních podniků, podal pivovar druhou žádost na dalších 3,4 mil. Kč, tentokrát již z IROP. Cílem bylo dokoupit potřebné technologické zařízení a rozšířit kapacitu pivovaru. K investicím došlo v průběhu roku 2017. „Díky této druhé dotaci se nám v podstatě podařilo zdvojnásobit produkční kapacitu pivovaru tím, že jsme nakoupili nové nerezové tanky, ve kterých pivo zraje. Pořídili jsme také novou technologii na lahování piva, která je nyní prakticky poloautomatická, a rovněž jsme zakoupili technologii na výrobu nealkoholického syceného nápoje. Chceme před letní sezónou začít vyrábět sladovou limonádu,“ říká Petr Jakubíček. Pivovar dnes zaměstnává 17 lidí s mentálním či fyzickým hendikepem, přičemž produkuje kolem 1000 hl piva ročně. Činnost spolku Propolis však značně přesahuje hranice pivovaru – například tím, že s jeho pomocí byla v obci otevřena základní škola. Provozují

také Muzeum každodennosti nebo pořádá na zahradě areálu hudebně-divadelní festival Křič Fest apod.

Pivo s příběhem

Pivo se v Chřiči vaří tradičním způsobem v unikátní dvounádobové měděné varně s rmutomladinovou pávní o velikosti 11 hl, která byla vyrobena pasířskou technikou. Raritou je přímý dřevní ohřev, který kdysi používala i rodina Konopáskových. Odpovědnost za vaření piva na sebe vzal sládek Josef Svoboda, který má za sebou 40 let zkušeností v nejrůznějších převážně velkých pivovarech. Produkce chřičského piva stojí na klasickém spodně kvašeném ležáku (Pazdrát 11°), který kvasí na otevřených spilkách a ržeje v nerezových ležáckých tancích a není tak znehodnocen filtrací ani pasterizací. „Chuť piva ladíme v podstatě dlouhodobě, protože abychom byli úspěšnější, musí padnout do vkusu minimálně 90 % našich zákazníků,“ říká Petr Jakubíček. Kromě ležáku se v pivovaru pod různými atraktivními názvy vyrábějí také pивní speciály, které doplňují sortiment. Řeč je například o pivu Nebožtík Stout 13°, jež je inspirované irskou pivní kulturou. Jde o silné hutné černé pivo s výraznou hořkostí. Chřičský pivovar si postupem času našel širokou základnu příznivců, kterou zaujal jak příběh zdejšího piva, tak jeho zajímavá a unikátní chuť. „Naše pivo dodáváme v průměru dvakrát týdně do 15 podniků především v Praze. Jsme s nimi v podstatě v každodenním kontaktu, což má s ohledem na naši kapacitu své limity. Navíc naše pivo vyžaduje od hospodského zcela odlišný přístup než běžné druhy piv. Abych byl upřímný, zejména v létě sotva stačíme uspokojit poptávku,“ říká Petr Jakubíček a dodává, že pivovaru pomohla komunita sociálních podniků, které od sebe navzájem své produkty odebírají. Patří k nim například terapeutické kavárny, ale také podniky, které navštěvuje určitá subkultura hipsterů. Není to zkrátka tuctové pivo, ale pivo s charakterem a příběhem. „Vzhledem k naší kapacitě jsme v letním období dokonce museli některé zákazníky odrazovat. Jsme samozřejmě schopni uvařit i větší množství piva, ale protože ležák musí náležitou dobu zrát, nechceme na úkor kvality nic urychlovat,“ uzavírá Petr Jakubíček.

Psí útulek v Rožnově pod Radhoštěm

Rožnov pod Radhoštěm má od začátku tohoto roku zcela nový psí útulek. Postaven byl na zelené louce, a to za pomoci dotace z IROP ve výši 4,165 mil. Kč. Cílem projektu Psí útulek Rožnovsko, s. r. o., bylo v první řadě zabezpečit pro mikroregion, do kterého patří Rožnov a osm okolních obcí, povinnou péči o opuštěná zvířata, neboť starý útulek na základě rozhodnutí veterinární správy dosloužil a jeho oprava nebyla z technického ani finančního hlediska možná. Současně byl vytvořen sociální podnik, který částečně pomohl řešit problém dlouhodobě nezaměstnaných osob v regionu, k nimž patří i zdravotně postižené osoby, které již delší dobu hledaly cestu k začlenění do společnosti. Za tímto účelem byla Sdružením Mikroregion Rožnovsko pod patronátem města Rožnov pod Radhoštěm založena nová společnost s ručením omezeným, která zažádala o dotaci, psí útulek postavila a nyní ho provozuje. Jednatelkou společnosti a organizátorkou celého projektu je Ing. Jindřich Žák.

Pro zřízení nového psího útulku a získání dotace jste museli splnit základní podmínku, že zaměstnáte hendikepované z daného regionu. Jak se to podařilo?

Musím vás opravit – ty podmínky jsme ve skutečnosti dostali dvě. Prvním kritériem bylo založení firmy a výstavba tohoto zařízení, druhým zaměstnání nejen hendikepovaných osob, ale obecně osob znevýhodněných na trhu práce. Jde o širší kategorii, do níž patří i lidé dlouhodobě nezaměstnaní, po výkonu trestu, zdravotně znevýhodnění apod. Naše společnost se hlásí k principům sociálního podnikání, proto jsme se v zakladatelské listině zavázali, že minimálně 30 % zaměstnanců budeme vybírat ze znevýhodněných skupin. V podmínkách dotační smlouvy to u nás představuje 2,1 úvazku. V současné době zaměstnáváme čtyři ošetřovatelky, z nichž tři splňují podmínku znevýhodněných osob na 100 % a čtvrtá byla nezaměstnaná kratší dobu. Všechny čtyři byly svým způsobem vyčleněny z trhu práce. Organizačně máme necelé tři úvazky, z čehož vyplývá, že ne všechny ošetřovatelky mají standardní 40hodinovou pracovní dobu. U nás máme každodenní

provozní režim, protože musíme o zvířata pečovat a krmit je také o víkendech a svátcích.

Jakou má nový útulek kapacitu?

Náš útulek pojme 30 psů a 10 koček. Jeho kapacita je v podstatě identická jako u starého útulku. Nově jsou zde místa pro kočky. Dosavadní tříměsíční provoz zatím potvrzuje, že je dostatečná. Dosud jsme neměli ani jednu plný stav.

Jaká je fluktuace zvířat v novém útulku, pokud se to dá za tak krátkou dobu hodnotit?

Vedeme si velmi pečlivě statistiky, takže mohu říci, že jsme za tři měsíce do útulku přijali 33 psů. Původními majitelům se vrátilo 19 z nich, osm jsme dali do opatrovnictví novým majitelům. To v podstatě charakterizuje princip útulku: pečovat o zvířata, která se ztratila a toulají se nebo jsou opuštěná. Spolupracujeme v tomto směru s městskou policií, která nám nalezeneá zvířata přiváží. Následuje standardní proces. Nejprve proběhne veterinární prohlídka zvířete, které se dá do karantény, dokud nemáme jistotu, že

je v pořádku. Poté se umístí mezi ostatní zdravá zvířata. Bezprostředně po nález zveřejňujeme fotografii zvířete na sociálních sítích, které nám v tomto ohledu velmi pomáhají. Zejména Facebook je hodně aktivní, někdy je jen otázkou několika minut nebo hodin, než někdo zareaguje. Koček jsme doposud přijali 12 a 10 jsme již předali novým majitelům.

Byl projekt Rožnovsko z nějakého ohledu specifický? A jaká je jeho udržitelnost?

Do určité míry specifický byl, protože projektant musel stavbu přizpůsobit některým legislativním požadavkům a kritériím, která jsou pro tyto prostory stanovena zákonem s ohledem na jejich funkci. V praxi to znamená například dodržet minimální prostor pro zvířata. Také tu jsou určitá provozně technická kritéria v kontextu s požadavky budoucího provozovatele a plánovaného režimu. Za pochodu jsme pak, jako ostatně na každé stavbě, ladili některé drobnosti, ale to k tomu prostě patří. Udržitelnost projektu v podstatě vyplývá z podmínek dotace. Potřeba tohoto typu zařízení je dána ze zákona, který nařizuje obcím, že se musejí starat o opuštěná a toulavá

zvířata. Takže je zřejmé, že útulek tu vždy být musí. Otázka zaměstnanosti a splnění druhé podmínky vyplyne z okolností, jak se bude situace v regionu vyvíjet a zda se nám podaří z těch čtyř zaměstnanců vychovat zaměstnance dlouhodobé, kteří nám zde zůstanou. Obecně máme samozřejmě vzhledem k dotaci pětiletou lhůtu k udržení pracovních míst v kategorii osob znevýhodněných na trhu práce na úrovni 2,1 úvazku.

Jak je nastavena ekonomika provozu takového psího útulku?

Na počáteční investici do psího útulku se pochopitelně podílely všechny obce mikroregionu, do budoucna by měl být ale jeho provoz ekonomicky soběstačný, a to díky poplatkům za umístění psa nebo kočky. Výše poplatků bude stanovena po vyhodnocení ekonomiky za prvních šest měsíců provozu.

Nové výzvy pro sociální bydlení v IROP

Sociální bydlení je jedním z velkých témat na poli bytové politiky a sociálního začleňování osob v bytové nouzi v České republice. Ministerstvo pro místní rozvoj v březnu 2018 vyhlásilo další ze série výzev k předkládání projektů na sociální bydlení. Jde o výzvy č. 79 Sociální bydlení II. a č. 80 Sociální bydlení pro sociálně vyloučené lokality II.

Termín předkládání žádostí o podporu byl stanoven na 14. června–18. září 2018. Pokračuje tak podpora významných investic do výstavby, nákupu a rekonstrukce sociálních bytů na celém území České republiky (mimo území hl. města Prahy), která byla v IROP zahájena v roce 2016. Pro rok 2018 jsou pro žadatele na sociální bydlení připraveny 2 mld. Kč z EFRR.

Ministerstvo pro místní rozvoj již dříve z evropských dotací podpořilo 119 projektů za 750 mil. Kč, které jsou nyní v realizaci. Nejčastějšími příjemci v těchto výzvách byly obce. Podpora je zaměřena na dostupné nájemní sociální bydlení, které umožní osobám v bytové nouzi získat nájemní bydlení v ČR. Hlavním nástrojem k dosažení tohoto cíle je pořízení bytů formou nákupu, rekon-

strukce a nově také výstavbou sociálních bytů či adaptací nebytových prostor pro potřeby sociálního bydlení spolu s pořízením základního vybavení. Sociální byty musejí splňovat parametry sociálního bydlení stanovené pro IROP.

Významnou změnou oproti předešlým výzvám na sociální bydlení je v druhé sérii (včetně povolení nové výstavby) také navýšení maximálního počtu sociálních bytů z 8 na 12 na jeden objekt. Dochází rovněž k prodloužení doby udržitelnosti, respektive doby výkonu Služby obecného hospodářského zájmu (SOHZ) sociálního bydlení, na 20 let pro všechny žadatele a v obou režimech veřejné podpory. Další změny přináší žadatelům výhodnější podmínky k realizaci projektů. Jde o změnu diskontní sazby, jejímž dopadem bude obecně navý-

šení míry dotace, na což se váže navýšení limitů způsobilých výdajů na m². Byl také změněn limit maximálního příjmu pro nájemníka tak, aby byly podmínky jednodušší a zároveň v souladu s národními dotacemi.

Příjemci podpory mohou být obce, nestátní neziskové organizace (spolky, ústavy, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, zájmová sdružení), církve a církevní organizace.

O dotaci na projekty na sociální bydlení lze žádat také skrze integrované nástroje IROP, kde jsou alokovány další finanční prostředky ve výzvách č. 60 Sociální infrastruktura – integrované projekty ITI, č. 61 Sociální infrastruktura – integrované projekty IPRÚ a č. 62 Sociální infrastruktura – integrované projekty CLLD. Více informací je k dispozici na webu IROP.

Sociální integrace propojuje svět znevýhodněných s běžnými občany

Jedním z cílů Integrovaného operačního programu (IOP) v předchozím období 2007–2013 bylo umožnit sociálně vyloučeným skupinám obyvatel vrátit se do společnosti a na trh práce. Úspěšné projekty ukazují, že tato podpora působí blahodárně nejen na samotné znevýhodněné občany, ale dává zároveň příležitost vzniknout zajímavým podnikatelským záměrům. Po čase se vracíme ke třem projektům, které byly díky IOP v letech 2010–2012 podpořeny a úspěšně fungují i dnes.

Lesní práce – sociální podnik rovných příležitostí

V Královéhradeckém kraji získala díky evropským dotacím příležitost obecně prospěšná společnost Trutnovská zeleň. V letech 2010 a 2011 čerpala z veřejných prostředků 2,2 mil. Kč, z čehož tři čtvrtiny poskytl IOP. Sociální podnik vedený ředitelkou Terezií Mertlíkovou se zabývá zpracováním lesního odpadu. Dosah projektu tak není pouze sociální, ale také ekologický a environmentální. Terezie Mertlíková vidí v sociální inkluzi znevýhodněných skupin obyvatel velký potenciál. Díky dotačnímu programu se podařilo zaměstnat dvanáct lidí. „Často jsou znevýhodnění propojená. Přicházejí k nám lidé z romského etnika po výkonu trestu, bez domova. Když s těmi lidmi ale pracujete, zjistíte, že jsou schopní a na práci se těší,“ vysvětluje ředitelka sociální společnosti.¹ Trutnovská zeleň si klade za cíl šetrně zpracovat a zužitkovat klestí a další nechtěnou dřevní hmotu. Získaná štěpka je následně použita pro zahradnické účely nebo jako přirozené organické hnojivo u dřevin.

Mléčný bar v Ostravě láká hosty i hendikepované uchazeče o práci

Další úspěšný projekt těší už sedm let obyvatele Ostravy. Mléčný bar NAPROTI a sociální podnik v jednom zaměstnává lidi s postižením od roku 2010. Tehdejší dotace ve výši 1,1 mil. Kč, z čehož skoro 946 tis. poskytl IOP, umožnila vytvořit moderní, lákavé a především bezbariérové zázemí pro mléčný bar. Vzniklo osm nových pracovních míst, z toho tři trvalá pro osoby s mentálním postižením nebo psychiatrickou diagnózou. Zajímavý podnikatelský záměr majitelky paní Rosenbergerové se rozeběhl díky jejím předchozím zkušenostem se zaměstnáváním hendikepovaných lidí. Dokázala tak vytvořit přívětivé prostředí, kde si pracovníci mohou sami vybrat, zda chtějí obsluhovat a komunikovat se zákazníky, nebo radši stráví pracovní den v kuchyni. Pravidelně také cestují do Itálie a Francie, kde se učí péct nové dezerty. Kromě nadšené obsluhy láká hosty do baru i kvalitní kuchyně, v níž se vaří a peče ze surovin od místních dodavatelů. O pracovní místa v mléčném baru je velký zájem a majitelka zvažuje otevření dalšího podobného prostoru.²

Bylinky jako lék i pro sociálně vyloučenou romskou lokalitu

Oblast Velká Kraš na Jesenicku dlouhodobě trpí vysokou mírou nezaměstnanosti a je evidována jako sociálně vyloučená romská lokalita. V roce 2010 se díky podpoře IOP podařilo založit sociální podnik se zaměřením na sušení a zpracování bylin a ovoce. Projekt Byliny pomáhající více lidem s rozpočtem ve výši 2,2 mil. Kč, z čehož 1,7 mil. poskytl evropské fondy, umožnil zaměstnat celkem pět osob. Tři místa jsou určena pracovníkům romského etnika, a pomáhají tak bojovat proti sociální izolaci. Sociální podnik navázal na tradiční lokální výrobu bylinných sirupů. Produkty se navíc pyšní regionální jesenickou značkou. Výrobna slouží také místním pěstitelům, od nichž vykupuje ovoce nebo nabízí jeho moštování.

¹Citace není doslovná, vychází z rozhovoru s ředitelkou na YouTube kanálu Romea TV, publikováno 11/2011

https://youtu.be/cN_db4gtXWI

²<http://www.tchiboblog.cz/v-mlecnem-baru-davam-praci-handicapovany/>

Integrované nástroje

V roce 2018 se prostřednictvím integrovaných nástrojů realizují již desítky projektů, a to nejen u ITI a IPRÚ, ale už i CLLD. Zatímco v roce 2017 se vyhlášovaly převážně výzvy nositelů ITI a IPRÚ, v roce 2018 jsou to již hlavně výzvy MAS, do kterých mají žadatelé možnost předkládat své projekty. Údaje uváděné v následujícím článku se vztahují k datu 13. 4. 2018.

Rok 2018 bude z hlediska naplňování integrovaných strategií stěžejní, a to vzhledem k nastaveným finančním a věcným milníkům. Nositelé integrovaných nástrojů spolu se zprostředkujícími subjekty a Řídicím orgánem IROP se tak zaměřují na administraci projektů, které budou tyto milníky naplňovat. Stejně tak administrují první změny svých integrovaných strategií, ve kterých reagují na aktuální absorpční kapacitu a probíhající realizaci projektů ve svém území.

Integrované teritoriální investice (ITI)

Městské aglomerace integrovaných teritoriálních investic vyhlásily celkem 104 výzev, do nichž bylo podáno 507 žádostí. Hodnocením zprostředkujících subjektů jednotlivých měst prošlo již 383 projektů. Na základě těchto zkušeností budou některá města předkládat Monitorovacímu výboru IROP změny svých hodnotících kritérií. Ve fyzické realizaci je již 142 projektů, které jsou zaměřeny hlavně na zlepšení dopravní infrastruktury, bezpečnost dopravy a cyklostezky, modernizaci vozového parku, školství nebo památky.

Integrované plány rozvoje území (IPRÚ)

V integrovaných plánech rozvoje území vyhlásily městské aglomerace celkem 75 výzev, do nichž bylo předloženo 120 žádostí. Mezi premianty jsou aglomerace Karlových Varů s 18 výzvami a Zlína se 17 výzvami. Ve fyzické realizaci je již 41 projektů. Stejně jako projekty ITI

jsou i projekty IPRÚ směřovány zejména do oblastí dopravní infrastruktury a vzdělávání.

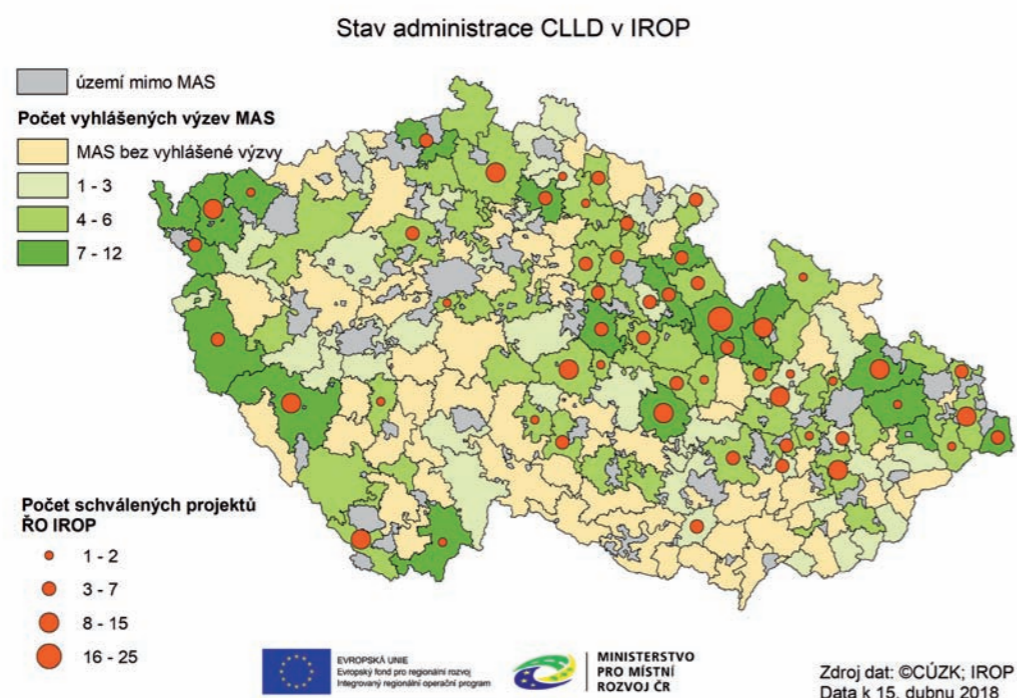
Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

ŘO IROP dne 20. 12. 2017 schválil poslední integrovanou strategii nositelů místních akčních skupin (MAS). Celkově bylo ŘO IROP schváleno 178 integrovaných strategií MAS, jež budou ve svém území vyhlášovat výzvy na aktivity definované v programovém dokumentu IROP. Již tak učinilo 115 MAS, které vyhlásily 436 výzev, do nichž bylo předloženo 951 žádostí. Zástupci těchto MAS se nyní soustředí na hodnocení předložených žádostí, jež budou v případě splnění všech podmínek předány k závěrečnému ověření způsobi-

losti Centru pro regionální rozvoj. Prvních 68 projektů, které již úspěšně prošly všemi fázemi hodnocení, je už v realizaci.

Informace ke stavu administrace CLLD v IROP

ŘO IROP zveřejnil novou tabulku ke stavu administrace CLLD v IROP. Jedná se nejen o informativní přehled stavu základních dokumentů MAS včetně zobrazení procesu připomínkování ze strany ŘO IROP u interních postupů, ale i o přehled stavu projektů ve výzvách MAS, a to za každou MAS zvlášť. Tato tabulka slouží pro informaci zástupcům MAS i žadatelům. Uveřejňována je od 1. 3. 2018 a její aktualizace probíhá každých 14 dní. Zároveň je v ní možné filtrovat dle jednotlivých kategorií. Nalézt ji lze na webu IROP.

Novinky v zateplování

Podpora pro energeticky úsporná opatření v bytových domech pokračuje v IROP i v roce 2018. Řídicí orgán IROP vyhlásil 12. 1. 2018 pro vlastníky bytových domů 78. výzvu Energetické úspory v bytových domech III. Žádosti o podporu je možné podávat od 2. 2. 2018. Alokace výzvy činí 3,5 mld. Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a příjem žádostí potrvá do vyčerpání alokace výzvy, maximálně do 29. 11. 2019.

Nová 78. výzva plynule navazuje na 37. výzvu Energetické úspory v bytových domech II., ve které byl příjem žádostí ukončen 12. 1. 2018. Od listopadu loňského roku byl v této výzvě patrný razantní nárůst počtu podávaných žádostí o podporu i nárůst objemnějších projektů. Celkem bylo ve 37. výzvě předloženo 1325 žádostí o podporu v celkovém úhrnu 2,707 mld. Kč z EFRR a nyní probíhá vyhodnocování podaných projektů. Podpora v této výzvě oslovila vlastníky bytových domů a společenství vlastníků jednotek ve 423 městech a obcích České republiky. O největší objem podpory zažádala společenství vlastníků jednotek (1,53 mld. Kč) a obce (865 mil. Kč). Nejméně aktivní byli žadatelé v Moravskoslezském kraji (téměř 17,5% předložených žádostí), dále ve Středočeském, Jihomoravském a Zlínském kraji (každý kraj měl téměř 10% zastoupení). Po vyjednaném snížení nároků na zdroje tepla byly od června loňského roku nabídnuty také příznivější podmínky pro čerpání podpory na plynové kondenzační kotle nebo tepelná čerpadla. Z předložených projektů je patrné, že i tato změna se setkala se zájmem.

Celková proplacená částka u dokončených projektů překročila v dubnu čtvrt miliardy korun a průběžně jsou proplá-

ceny další hotové projekty. S nárůstem proplacených projektů se také daří snižovat délku trvání administrace žádostí o platbu. Výsledkem je, že peníze jsou žadatelům vypláceny v kratších lhůtách. Po vyplacení projektu nastává pětiletá doba udržitelnosti. Snahou je, aby během této doby byly povinnosti příjemců dotace minimální, a proto není vyžadováno například předkládání faktur za energii. Nicméně je ceněna zpětná vazba a informace o tom, jak se realizovaná opatření projeví na nákladech za energii. Mezi největší vyplacené žádosti patří například projekty měst Frýdku-Místku, Hronova nebo Tábora. Z ostatních proplacených projektů lze jmenovat například zateplení a výměny oken a vstupních dveří v bytovém domě o 48 bytových jednotkách v Otrokovicích nebo zateplení dvou bytových domů o 22 bytech v Kralovicích na Plzeňsku.

78. výzva přináší nové možnosti pro podporu bytových družstev, která vlastní pouze část bytového domu, ale zároveň vykonávají funkci správce bytového domu do doby založení společenství vlastníků jednotek. Aktuálně se pro tato družstva podařilo vyjednat možnost získání podpory za celý bytový dům. U projektů mimo režim veřejné podpory podle blokových výjimek [dle Nařízení Komise 651/2014]

došlo také k rozšíření způsobilých výdajů – u těchto projektů je možné s provedením zateplení například opravit výtah. Byl také zredukován počet povinně naplňovaných indikátorů.

Stejně jako v předcházejících výzvách platí snížené technické nároky pro bytové domy, které jsou kulturní památkou nebo se nacházejí v památkové rezervaci či památkové zóně. Pro tyto domy může být vzhledem k památkové ochraně obtížné provést kompletní úpravy s cílem uspořít požadované množství celkové dodané energie, a proto v těchto případech pro získání 30% podpory postačí zateplit některé konstrukce pouze na úrovni normových požadavků. Obdobně pro získání podpory pro změnu zdroje tepla platí mírnější podmínky na technický stav bytového domu. Tuto možnost zatím využili například vlastníci památkově chráněných bytových domů v centru Plzně nebo Kutné Hory.

U běžných bytových domů platí i nadále rozdělení hladiny podpory podle velikosti úspor. Tyto hladiny jsou nastaveny tak, aby na podporu dosáhli i majitelé bytových domů, kteří energeticky úsporná opatření provádějí postupně. Zároveň ale platí, že při provedení komplexních opatření je procento podpory vyšší.

Brno-Žabovřesky

název projektu:
Oprava a modernizace domu
Chládkova 29abc Brno-Žabovřesky
registrační číslo:
CZ.06.2.11/0.0/0.0/15_018/0001467
příjemce: SVJ Chládkova 29

Horní Slavkov

název projektu:
Zateplení BD – Poštovní 667
registrační číslo:
CZ.06.2.11/0.0/0.0/15_018/0001016
příjemce: SVJ Poštovní 667/21

Desatero k žádostem o platbu pomůže ke zrychlení administrace IROP

Na základě získaných zkušeností z průběhu administrace Žádostí o platbu a Zpráv o realizaci (dále jen ŽoP/ZoR) byl Centrem pro regionální rozvoj České republiky připraven souhrn deseti základních bodů (Desatero k ŽoP), jejichž dodržování je nezbytné pro úspěšné dokončení kontroly projektu a následné proplacení schválených výdajů. Desatero v žádném případě nenahrazuje povinnosti uvedené v metodice, jde pouze o výčet opatření, která pomohou zrychlit administraci ŽoP/ZoR.

DESATERO K ŽÁDOSTEM O PLATBU

1) Předkládat ke kontrole veškerou dokumentaci k Veřejným zakázkám (včetně zakázek v režimu VZMR) a případné dodatky co nejdříve, nikoliv až se žádostí o platbu. První musí být zkontrolován průběh VZ a případný dodatek, až následně budou kontrolovány výdaje z VZ nárokové v žádosti o platbu. Požadované dokumenty jsou uvedeny v Obecných pravidlech pro žadatele a příjemce a specifických pravidlech pro žadatele a příjemce příslušné výzvy. Aktualizovat průběh VZ v modulu Veřejné zakázky, pomůcka pro vyplnění je přílohou Obecných pravidel pro žadatele a příjemce P35.

2) Dokládat veškeré požadované dokumenty k ověření způsobilosti výdajů. Požadované dokumenty jsou uvedeny ve specifických pravidlech pro žadatele a příjemce příslušné výzvy. K nejčastějším pochybením patří:

- nedoložená evidence příjmů a výdajů projektu k prokázání zajištění povinnosti jednoznačného přiřazení účetních položek vztahujících se k realizaci projektu,
- u první Žádosti o platbu není doložena kopie smlouvy o zřízení bankovního účtu, na který požaduje příjemce poskytnout dotaci, a dále kopie smlouvy ke všem bankovním účtům, ze kterých byly provedeny úhrady předkládaných účetních/daňových dokladů k proplacení, nebo není vyplněna příloha P32 – Čestné prohlášení o bankovním účtu (netýká se OSS a PO OSS),
- na faktuře není uvedeno registrační číslo projektu.

3) Průběžně kontrolovat plnění indikátorů¹, realizovaných aktivit a čerpání roz-

počtu. Předkládat včas žádosti o změnu. Bez ukončení změnového řízení (schválení/neschválení změny) nelze podat žádost o platbu.

4) Ve zprávě o realizaci popsat a doložit zrealizovanou publicitu. Příjemce musí naplnit všechny formy povinné publicity.

5) Zprávu o realizaci a žádost o platbu vyplnit podle přílohy Obecných pravidel pro žadatele a příjemce – příloha P26.

Nejčastější pochybení:

Zpráva o realizaci – následující pole vyplňovat v souladu s požadovaným vysvětlením z přílohy P26:

- Záložka informace o zprávě (chybně vyplněná data)

- :: Sledované období od
- :: Sledované období do
- :: Skutečné datum zahájení
- :: Skutečné datum ukončení

- Záložka Identifikace problémů (např. v případě podaných žádostí o změnu, uzavřených dodatků apod.)

Žádost o platbu – následující pole vyplňovat v souladu s údaji na účetním dokladu/žádosti o podporu a přílohou P26:

- Záložka SD-1 Účetní/daňové doklady
  - :: Celková částka uvedená na dokladu
  - :: Číslo smlouvy/objednávky, ke které se doklad vztahuje (je-li relevantní)
  - :: Číslo výběrového řízení, ke kterému se doklad vztahuje (je-li relevantní)
  - :: Částka připadající na prokazované způsobilé výdaje

6) Využívat seznam účetních dokladů pro výdaje do 10 000 Kč (vč. DPH). Nahrazuje předkládání faktur, ostatních účetních dokladů nebo dokladů stejné důkazní

hodnoty. Vzor je přílohou P25 Obecných pravidel pro žadatele a příjemce. Kontrola výdajů uvedených v seznamu účetních dokladů je provedena při kontrole na místě.

7) Informovat CRR o zahájení, průběhu a ukončení všech externích kontrol a auditů, a to buď vyplněním záložky Kontroly v MS2014, nebo e-mailem na příslušné pracoviště CRR. Za neinformování hrozí sankce podle Podmínek právního aktu.

8) V případě, že žádost o platbu a zprávu o realizaci připravuje a předkládá externí zpracovatelská firma, je nutné ze strany příjemce zajistit odpovídající plnou moc, a následně kontrolovat:

- dodržení termínu pro předložení,
  - kvalitu a rozsah předkládané dokumentace (aby byla v souladu s Obecnými pravidly pro žadatele a příjemce, Specifickými pravidly příslušné výzvy),
  - splnění požadavků na doplnění.
- Odpovědnost za dodržení Podmínek právního aktu má vždy příjemce.

9) Námitky proti krácení výdajů nebo udělené sankci podávat včas, s řádným vysvětlením a s podpůrnými doklady. V případě vyhovění námitkám ze strany CRR/ŘO IROP bude automaticky založena v MS2014+ dodatečná žádost o platbu na uznané výdaje.

10) V případě jakékoliv nejasnosti nebo dotazu se co nejdříve obrátit na manažery projektu CRR. Nenechávat nic na poslední chvíli.

Zdroj: web CRR

¹U indikátorů v SC 2.5 je zapotřebí průběžně kontrolovat, zda použité materiály/technologie mají stejné vlastnosti jako materiály doporučené energetickým specialistou v PENB. V případě potřeby je nutné provést přepočty PENB dle použitých materiálů a žádostí o změnu upravit cílové hodnoty indikátorů ještě před ukončením realizace projektu